

Ministerstvo životního prostředí ČR
Odbor integrovaného financování

Vršovická 65
101 00 PRAHA 10

Oznámení infrastrukturního investičního projektu (SAPARD)

Zabezpečení uskladnění prasečí kejdy dle zákona č. 156/1998 Sb. o hnojivech a příslušné vyhlášky MZem. ČR ve výkrmně prasat v Pálečku

financovaného z programu pomoci Evropských společenství, podávaný MŽP ČR k posouzení vlivů na životní prostředí podle Postupu uvedeného v usnesení vlády č. 997, ze dne 11.10.2000.

Obsah oznámení

1. Údaje o žadateli
2. Údaje o projektu
3. Údaje o stavu životního prostředí v dotčeném území
4. Údaje o vlivu projektu na obyvatelstvo a na životní prostředí
5. Doplnující údaje
6. Všeobecné shrnutí netechnického charakteru
7. Příloha

Žadatel : Pavel Novák
253 73 Vraný 4

Zpracovatel oznámení : Dr. Ing. Roman Kovář
Kavkazská 7
101 00 Praha 10
Osvědčení o odborné způsobilosti ke zpracování dokumentace o hodnocení vlivů staveb na životní prostředí čj:
12060/1834/OPVŽP/01

Datum zpracování : 28/1/2002

1. ÚDAJE O ŽADATELI

- Obchodní jméno žadatele: Pavel Novák
- IČO: 40028071
- Sídlo: 273 73 Vraný 4
- Oprávněný zástupce žadatele: Pavel Novák, 273 73 Vraný 4
Tel: 0602/305375
- Celkové náklady: Kč 3.480.000,-

2. ÚDAJE O PROJEKTU

2.A. ZÁKLADNÍ ÚDAJE

- **Název projektu:** Zabezpečení uskladnění prasečí kejdy dle zákona č. 156/1998 Sb. o hnojivech a příslušné vyhlášky MZem. ČR ve výkrmně prasat v Pálečku.
- **Kapacita projektu:** Projekt řeší uskladnění kejdy prasat v obci Páleček v nádržích o celkovém objemu 1162 m³.
Jímka je projektována pro 830 prasat ve výkrmu, což se rovná 100 DJ.
- **Umístění stavby:** Kraj Středočeský, okres Kladno, katastrální území Páleček
- **Charakter projektu, možnost kumulace s jinými záměry a zdůvodnění potřeby projektu**

Projekt se týká vybudování nové skladovací kapacity na kejdu v rámci objektu chovu prasat tak, jak vyžaduje příslušná vyhláška. V rámci naplnění podmínek welfare (ochrana zvířat), ustájení zvířat a zvýšení produktivity práce při snazší manipulaci s kejdou a se záměrem zlepšit kvalitu produkovaného vepřového masa vznikla potřeba vybudování skladovacích kapacit. Existující systém skladování kejdy je založen na technickém řešení ze sedmdesátých let, kdy ekologický rozměr zemědělského hospodaření nebyl brán na zřetel. Jedná se o stav, který je dosud obecně platný pro většinu srovnatelných zemědělských provozů v republice.

Vzhledem k tomu, že stávající jímky na skladování kejdy již nevyhovují současným požadavkům, bylo rozhodnuto o výstavbě nové kapacity, a to v souladu s vyhláškou Mze č. 274/1998 Sb. o skladování a způsobu používání hnojiv a v souladu se směrnicí Rady č. 91/676 EEC k ochraně vod před dusičnany ze zemědělských

zdrojů. Skladovací jímky budou sloužit k uskladnění kejdy ze všech stájí a rovněž k uskladnění splaškové vody ze sociálních zařízení. Při výběru vhodného typu uskladňovacího prostoru byl brán zřetel zejména na technické parametry jímky, které vyhovují krajinnému rázu a negativně neovlivňují životní prostředí. Podle vyhlášky č. 274/1998 Sb. ze dne 12.11.1998 o skladování a způsobu používání hnojiv musí kapacitně odpovídat minimálně pětiměsíční skutečné produkci kejdy. Již v současném stavu je úroveň péče o prasata možno hodnotit jako nadprůměrnou a šetrný způsob chovu (welfare) je zde reálný bez větších nákladů a organizačních změn.

Při vysoké koncentraci prasat a nevyřešené hnojivové koncepcí se kejda stává velmi obtížným vedlejším produktem, a to zvláště u organizací, které přímo nehospodarí na zemědělské půdě. Kejda však obsahuje velké množství organických látek, které je možno využít v zemědělské výrobě. Hlavním nedostatkem současného provozu je malá skladovací kapacita stávajících jímek na kejdu. Z důvodu krátké technologické doby hnojení kejdou vede tento problém k vyvážení kejdy i mimo období, kdy by tato mohla být velmi úspěšně využita jako kvalitní organické hnojivo. Tím dochází k předávkování a znečišťování půd a podzemních i povrchových vod dusíkatými látkami.

Projekt je kompatibilní s předpokládanými zásadami Národního rozvojového plánu a Plánu rozvoje venkova, a to zejména v následujících prioritách:

- zlepšení kvality chovaných zvířat
- stabilizace zaměstnanosti v uvedených provozech
- pozitivní dopady na životní prostředí a ochrana zvířat

Bez postavení skladovacích kapacit bude situace na úseku chovu prasat velmi obtížná. Je nebezpečí, že podnik, vzhledem k tomu, že nesplňuje požadavky zákona č. 156/1998 Sb. ze dne 12.6.1998 o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a zemědělských půdách ve znění zákona č. 308/2000 Sb. o hnojivech, bude mít problémy s dalším fungováním.

Předmětem projektu je tedy stavba jímek na prasečí kejdu o celkové kapacitě 1162 m³. Stavbou nedojde ke zvýšení současné kapacity chovu a tedy ani ke zvýšení objemu produkované kejdy.

Navrhované skladovací kapacity jsou situovány do již existujícího areálu výkrmny prasat s přímou návazností na stájové objekty produkující kejdu. Předností tohoto řešení vedle minimalizace dopravních vzdáleností na environmentálně rizikový transport kejdy je nulový zábor půdního fondu.

• Popis technického a technologického řešení projektu

Nádrž na kejdu je v železobetonovém provedení, stavěné přímo na místě pomocí kovového bednění. Vstupní materiály na výstavbu jímky jsou tuzemského původu, tj. zejména betonová směs, ocelové výstuže a ostatní příslušenství betonové konstrukce. Použité kovové bednění je výrobkem firmy WOLF SYSTEMBAU, Rakousko. Technologická část míchání a čerpání kejdy je rovněž tuzemského původu – produkt firmy MEZ Nedvědice.

Typ jímky: Kruhová železobetonová monolitická jímka
Rozměry: užitný obsah – 1162 m³
průměr jímky – 20 m
výška jímky – 4m

Jímka je částečně zapuštěna v zemi. Základ je tvořen deskou z vodostavebního betonu. Pod podkladovou deskou je proveden podkladní beton na štěrkopískovém polštáři. Zemní práce budou zahrnovat výkop pro konstrukci jímky o průměru 22,4 m

s hloubkou 1 m. Vlastní jímka bude provedena z betonu železového vodostavebního podle ČSN 73 1209.

Stavební detaily WOLF SYSTEMBAU:

1. Železobetonová jímka je stavěna přímo na místě pomocí variabilního kovového bednění. Nádrž představuje železobetonový monolit.
2. Založení stavby sleduje zejména splnění požadavků na únosnost podloží, zajištění hloubky nepromrzání a řešení jednotlivých druhů kontrolního a monitorovacího systému.
3. Na připravené stavební ploše se betonuje armovaná základová deska, do které se v místě budoucího obvodu stěny vkládá zdvojená těsnicí vložka. Následně je budována železobetonová stěna podle dané výšky. Vnější a vnitřní stěna bednění jsou konstrukčně stabilní tak, že nevyžadují žádné vzájemné propojení. Je tím zajištěna maximální celistvost stěny. K betonování je používán výhradně vodostavební beton podle vyhlášky ČSN 73 1209. Ten je zajišťován výběrem dodávek od nejbližšího vhodného výrobce betonu. Jeho kvalita (složení, atesty) a plynulost dodávek v potřebném množství jsou před zahájením stavby prověřovány. V průběhu výstavby je prováděna kontrola dodávané směsi a odebírány zkušební vzorky, které jsou vyhodnocovány oprávněnou zkušebnou z hlediska pevnosti a nepropustnosti. Při ukládání a zhutňování betonu je postupováno ve smyslu ČSN P ENV 206, jejíž znění je shodné s evropskou normou téhož označení z roku 1986. Beton je do postaveného bednění dopravován čerpadlem betonu. Při konstrukci jímky je používána armovací ocel ve formě svařovaných sítí, které jsou též doloženy hutním atestem. Armovací sítě jsou uloženy tak, aby bylo zajištěno jejich odpovídající krytí betonem.
4. K vystavěné jínce je dodávána a instalována kompletní technologie plnění, míchání a čerpání skladované kejdy.
5. Záruční doba zhotovené jímky je poskytována na tři roky od okamžiku předání investorovi. Předání jímky následuje po dokončení výstavby včetně dokladů o provedení předepsaných zkoušek – zejména zkoušky nepropustnosti nádrže podle ČSN 75 0905 a kvality použitého betonu.

- **Předpokládaný termín zahájení realizace a jejího dokončení**

Časový harmonogram investice

I. etapa – přípravné práce 1.3. – 30.4. 2002

II. etapa – vlastní výstavba 1.5. – 30.10 2002

Časový plán uskutečnění projektu

Výstavba jímky bude probíhat v následujících časových úsecích:

- 1) III. – IV. 2002 : Zpracování stavebního záměru projektu pro stavební řízení a rozhodnutí.
- 2) V. – VI. 2002: Provedení geologického průzkumu v místě výstavby nádrže, včetně vyhodnocení v objektu farmy Páleček.
- 3) VI. – VII. 2002: Příprava stavební plochy pro výstavbu jímky, založení stavby jímky.
- 4) VII. – VIII. 2002: Výstavba železobetonové nádrže o průměru 20,0 m a výšce 4,0 m
- 5) VIII. – IX. 2002: Instalace technologie míchání, čerpání a vypouštění
- 6) IX. – X. 2000: Odběrové, stáčecí a výdejní místo

7) X. – XI. 2002: Předání stavby se zaškolením obsluhy

- **Výčet dotčených územně samosprávných celků**

Vliv stavebních prací týkajících se tohoto projektu se projeví pouze v katastru obce Páleček.

2.B. ÚDAJE O VSTUPECH

- **Zábor půdy**

Umístění projektované stavby ve stávajícím areálu neklade žádné nároky na trvalé ani dočasné vynětí půdy ze zemědělského nebo lesního půdního fondu.

- **Potřeba vody**

Stavba nepotřebuje pro svůj provoz pitnou ani technologickou vodu.

- **Ostatní surovinové zdroje**

Nároky na spotřebu surovinových a energetických zdrojů se realizací projektu nezmění.

- **Nároky na dopravní infrastrukturu**

Výkrmná prasat je součástí obce Páleček ležící na trase Zlonice – Klobouky. Doprava je vedena po silnici I. třídy.

Celkový roční objem dopravy nebude realizací ovlivněn. V dopravě kejdy dojde v důsledku realizace skladovacího objemu ke změně časového rozložení v průběhu roku. Odvoz kejdy se více soustředí do měsíců vhodných pro hnojení, zatímco v zimním období se prakticky zastaví.

V průběhu výstavby tj. 15/7 – 5/8 se počítá s příjezdem cca 20 nákladních aut (4 – 6 m³) za den.

2.C. ÚDAJE O VÝSTUPECH

- **Ovzduší**

Během výstavby se kromě zvýšené prašnosti v bezprostředním okolí stavby neočekává negativní ovlivnění ovzduší.

Modernizací uskladnění kejdy v zakryté jímce dojde ke snížení emisí amoniaku do ovzduší v průběhu uskladnění. Z celkové roční emise amoniaku bude dosaženo snížení o cca 40%.

- **Odpadní vody a odpady**

Vlivem realizace projektu se neočekává vznik nebezpečných odpadů na místě stavenišť.

Kejda jako technologická odpadní voda je na farmě produkována v průměrném denním množství 6,85 m³/den, resp. 2500 m³/rok. Katalog odpadů eviduje kejdu pod číslem 02 01 06 v kategorii 0. Vlivem realizace projektu nedojde k celkovému nárůstu objemů kejdy. Dojde pouze k jejímu uskladnění a následné řízení aplikací.

- **Rizika havárií vzhledem k navrženému použití látek a technologií**

Z celé řady vhodných způsobů zůstává dosud nejrozšířenější její hnojivářské využití. Farma má zpracován plán organického hnojení. Rizika havárií vyplývající z existujícího nedokonalého skladování, respektive z její neřízené aplikace (úniky do podzemních vod) se realizací projektu výrazně sníží.

3. ÚDAJE O STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ

- **Nejvýznamnější environmentální charakteristiky dotčeného území**

Z pohledu ochrany životního prostředí se obec Páleček nachází na Slánsku v centru rozlehlých bezlesých plání Kladenské tabule. Rozhodující část pozemků v okolí obce je zorněna, část zemědělských ploch je využívána pro intenzivní pěstování chmele. V krajině je minimálně zastoupena mimolesní zeleň, která je zde vázána především na okolí Zlonického potoka, na němž obec leží. Vzhledem k těmto skutečnostem je zemědělský půdní fond ohrožen erozí a je nutná maximální šetrnost při všech agrotechnických zásazích, včetně hnojení kejdou prasat.

Ochrana přírody : V katastrálním území Páleček ležela naprosto ojedinělá lokalita – periodicky zavodněné jezírko v němž žilo několik druhů žábřonožek. Tato lokalita je již několik desítek let zaniklá, přesto jsou vzhledem k charakteru rozmnožování uvedených živočichů opakovaně konány pokusy s opětovným potvrzením jejich výskytu v lokalitě.

Nejbližším chráněným územím je přírodní památka Bohouškova skalka, ležící přibližně 2,5 km od obce Páleček. Jedná se o návrší s izolovanými výchozy opuky. V území jsou chráněna zochovalá společenstva bílých strání. Lokalita je významným refugiem hmyzu a pavouků v okolní zemědělské krajině, vyskytuje se zde i několik zvláště chráněných druhů rostlin.

- **Charakteristika složek životního prostředí, pravděpodobně významně ovlivněného**

Cílem projektu je minimalizace negativních vlivů dosavadního provozu na životní prostředí, takže ovlivnění jeho složek se uplatní pouze ve směru ke zlepšení. Pozitivní vlivy se promítnou především do vlivů na vodu, ovzduší a půdu a jejich prostřednictvím i na flóru a na ekosystémy.

Ovzduší: Lokalita leží v oblasti s dobrými rozptylovými podmínkami v otevřené krajině. V širším okolí se nenachází velký zdroj znečištění ovzduší a pouze malý počet středních zdrojů znečištění ovzduší (zemědělské provozy). Hlavním zdrojem znečištění ovzduší v obci jsou lokální topeniště v rodinných domech a imise vznikající při provozu vozidel na komunikaci procházející obcí. Při inverzních stavech může docházet ke zhoršení rozptylové situace v zástavbě okolí údolnice Knovízského potoka. Stav je zhodnocen v rozptylové studii okresu Kladno.

Voda: Oblast je velmi chudá na vodu. Zlonický potok je jedním z relativně dlouhých , ale nepříliš vodnatých potoků zdejší oblasti, která je odvodňována do Vltavy. Na potoce se nachází pouze několik menších nádrží. Voda v potoce je značně znečištěná komunálními splaškovými vodami, neboť naprostá většina obcí ležících na jeho toku nemá vybudovány čistírny odpadních vod.

4. ÚDAJE O VLIVECH PROJEKTU NA OBYVATELSTVO A NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- Charakteristika možných vlivů a odhad jejich velikosti a významnosti z hlediska pravděpodobnosti, doby trvání frekvence a vratnosti.**

Jak již bylo uvedeno, cílem projektu je snížení dosavadních negativních vlivů provozu farmy na životní prostředí. Ovlivnění složek prostředí se proto uplatní pouze ve směru ke zlepšení. Aby nedocházelo ke zkreslení pohledu, je hodnocení významnosti vlivů důsledně zaměřeno na vlivy iniciované projektem. Hodnocení vlivů vyvolaných provozem v jeho dosavadních podmínkách se ukatuje v některých ohledech nutné, obě hodnocení však nelze směřovat.

Posuzování pokrývá celé spektrum vlivů podle zákona 244/199 Sb. resp. 100/2000 Sb. a v příložené tabulce je shrnuto do 25 dílčích kritérií. Pro vyjádření významnosti vlivů je použita následující stupnice hodnocení:

Vliv:

++ příznivý až výrazně příznivý

+ mírně příznivý

0 neutrální, bez vlivu, neurčitý

- mírně nepříznivý

-- nepříznivý až výrazně nepříznivý

Při zjevné převaze pozitivních a neutrálních hodnocení a také pro zjednodušení, nebyly do systému hodnocení zavedeny váhy jednotlivých kritérií. V souhrnu hodnocení se potvrzuje, že projekt nevyvolá v žádném z významných kritérií hodnocení v kategorii „nepříznivý až výrazně nepříznivý“ a naopak převažuje hodnocení v kategorii „mírně příznivý“ a příznivý až výrazně příznivý“ (celkem 52%). Neutrální hodnocení se vyskytuje ve 40% kritérií.

Z uvedeného shrnutí a z analýzy vyplývá, že projekt vykazuje převážně příznivé vlivy na životní prostředí.

Přehled hodnocení významnosti vlivů na složky a funkce životního prostředí

Kap.	Komplexní kritéria	Dílčí kritéria		Hodnocení významnosti	
				Dílčí	Komplexní
C.III.A	Vlivy na obyvatelstvo	A.1.	Zdravotní rizika	+	+
			Sociální a ekonomické důsledky	++	
		A.2.	Počet obyv. ovlivněných účinky stavby	+	
			Faktory ovlivňující živ podmínky a pohodu	++	
C.III.B	Vlivy na ekosystémy, jejich složky a funkce	B.1.	Ovzduší	++	+
			B.2.	Vodní režim povrch. vod	
		Vodní režim podz. vod		0	
		Jakost povrchových vod		++	
		Jakost podzemních vod		++	
		B.3.	Půda – zábor ZPF, LPF	0	
			Půda znečištění	++	
Místní topografie, eroze	0				

			Horninové prostředí a nerostné suroviny	0	
			Chráněné části přírody	+	
		B.4.	Flóra a fauna	+	
		B.5.	Ekosystémy	++	
C.III.C	Vlivy na antropogenní systémy	C.1.	Budovy,architektonické a archeol.památky	0	0
		C.2.	Ostatní památky	0	
C.III.D	Vlivy na strukturu a funkční využití území	D.1.	Doprava	-	0
		D.2.	Navazující stavby	0	
		D.3.	Estetické kvality území	0	
		D.4.	Rekreační využití území	+	
C.III.E	Ostatní vlivy	E.1.	Hluk, vibrace, záření	0	0
		E.2.	Jiné ekologické vlivy	-	
C.III.F	Velkoplošné vlivy	F.1.	Velkoplošné vlivy emisí	++	++

- **Rozsah vlivů vzhledem k zasaženému území a populaci**

Rozsah vlivů lze vymezit v užším rozsahu jako ochranné pásmo chovu (kružnice o poloměru 400 m) a v širším okruhu jako území ovlivněné rozvozem a aplikací kejdy. Toto území je stanoveno na základě schváleného plánu organického hnojení. V celém tomto území se předpokládá pozitivní vliv realizace projektu díky správnému uskladnění kejdy (ochranné pásmo chovu) a díky načasování její aplikace (oblasti hnojení).

Vybudováním uskladňovacích kapacit odpovídajících současným normám dojde k výraznému snížení rizika kontaminace spodních vod. Zároveň vyvážení kejdy v delších intervalech umožní využití skladované kejdy jako kvalitního organického hnojiva.

- **Údaje o možných nepříznivých vlivech na státní hranice**

Lokalita se nachází v okrese Kladno (Středočeský kraj) na pravděpodobnost přeshraničního vlivu je nulová.

- **Opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů**

Vzhledem k tomu, že se nepředpokládají výraznější negativní vlivy projektu, a to ani během výstavby ani během provozu, jsou navržena pouze doplňková opatření dotvářejícím pozitivní vlivy projektu.

1. Nezvyšovat kapacitu chovu nad současný průměrný stav
2. Nádrže řešit důsledně jako vodotěsné, odolné vůči agresivním účinkům kejdy
3. S ohledem na existující podloží řešit nádrže jako nadzemní a zachovat možnost kontroly popřípadě úniků kejdy do podloží
4. Nádrže řešit jako zakryté s cílem dosažení maximálního možného snížení emisí amoniaku do ovzduší
5. Realizovat výsadbu ochranné zeleně kolem jímky

- **Charakteristika nedostatků ve znalostech a neurčitostí, které se vyskytly při specifikaci vlivů**

Nedostatky ve znalostech patří do oblasti objektivních podkladů charakterizujících současný stav prostředí. Jedná se zejména o měření koncentrací amoniaku v ovzduší a koncentrací nitrátů v podzemní vodě přímo v lokalitě situování jímky. Tento nedostatek neumožňuje přesnější odhad vlivů projektu na současný stav prostředí. Vzhledem k tomu, že se však předpokládají pozitivní účinky projektu, nejedná se o závažný nedostatek.

5. DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE

Viz: fotografie místa realizace projektu a mapová dokumentace

6. VŠEOBECNÉ SHRNUTÍ NETECHNICKÉHO CHARAKTERU

Předkládaný projekt vznikl na základě potřeby ekologického hospodaření s prasečí kejdou, jejíž stávající uskladnění, vycházející ze stavebního záměru realizovaného v sedmdesátých letech, zcela nevyhovuje jak existující legislativě (zákon č. 156/1998 Sb.), tak ekologickým hlediskům a v neposlední řadě je i neekonomické. Vzhledem k tomu, že není možné její uskladnění, je za stávající situace kejda aplikována kdy je to nutné a nikoliv kdy to je vzhledem k agrotechnice potřeba. Navrhovaný projekt umožní její aplikaci na základě potřeby a v důsledku povede k omezení spotřeby umělých hnojiv. Vzhledem k technickému řešení je navrhovaná jímka přínosem i pro kvalitu ovzduší a vody v místě uskladnění, jelikož nová technologie zabraňuje nekontrolovaným únikům. V tomto ohledu je projekt nepochybně přínosem pro snížení ekologické zátěže území.

Předmětem posuzování vlivů na životní prostředí je projekt jímky a nikoliv areálu výkrmny prasat či místa aplikace kejdy. Projekt nebude mít vliv na celkové množství vyprodukované kejdy a tím ani na množství, které bude aplikováno na pole.

Kapacita chovu nedosahuje hranici 5000 ustájených zvířat a náleží proto z hlediska znečištění ovzduší do kategorie středních zdrojů.

Snížením emisí amoniaku a dalších dusíkatých látek do ovzduší a do vody odpovídá projekt trendům a cílům uplatňovaným koncepcí živočišné výroby v České republice. Jde především o uplatnění Směrnice Rady 91/676/EHS o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů a Směrnice 96/61/ES o sdružené prevenci a řízení znečištění.

7 PŘÍLOHA

- Mapová dokumentace

28/1/2001
Dr.Ing. Roman Kovář
Kavkazská 7
101 00 Praha 10

poštovní adresa
Na dlouhém lánu 16
160 00 Praha 6

tel.: 0606/569963
eccom@iol.cz

